

operaties in Zuidoost-Azië, maar dat laatste veranderde toen in september '43 *Southeast-Asia Command* werd opgericht met *Lord Mountbatten* als *Supreme Commander*. Er werd toen het ene plan na het andere ontworpen om Birma geheel of gedeeltelijk aan de Japanners te ontrukken – het werd de taak van *Force 136* om na te gaan of van binnen uit aan zulk een offensief steun kon worden verleend.

De commandant van *Force 136* begon daartoe besprekingen met *Thein Pe* en deze legde hem in september '44 een memorandum voor waarin hij bepleitte dat *Force 136* met de *Thakin*-groep zou gaan samenwerken teneinde met haar steun in Birma guerrilla-eenheden te vormen; *Thein Pe* wees er daarbij op dat de *Thakin*-groep er in Birma in was geslaagd, alle anti-Japanse krachten in een door haar geleid Birmaans Anti-As-Verbond¹ samen te brengen – de guerrilla-eenheden, aldus *Thein Pe*, zouden na Japans nederlaag opgenomen kunnen worden in het leger van het nieuwe Birma. Aanvaarding van dit voorstel zou betekenen dat na de oorlog de enige militaire formatie welke Birma zou kennen, er een zou zijn die beheerst werd door een groep waarin Birmanen die van een duidelijke sympathie voor de Sowjet-Unie blijk gegeven hadden, een leidende rol zouden spelen. De commandant van *Force 136*, ten zeerste aangetrokken door het perspectief dat hij in Birma iets van belang zou kunnen ondernemen, achtte zich gerechtigd, zonder overleg met zijn superieuren in Londen of met *Mountbatten* op *Thein Pe*'s aanbod in te gaan. '*We take this opportunity*', aldus zijn antwoord,

*'of affording you our formal recognition of the Anti-Axis Association of Burma. We prefer [however] to give you our whole-hearted assurance of military aid only, and leave the political questions in regard to the absorption of the Anti-Japanese forces after the war to the recognised Government of Burma, to whom we are referring the matter; but we should like to point out to you that it is up to the forces of the interior to show their worth, and if they fulfil the trust which we propose placing in them, then the Civil Government will be unable to ignore their demands.'*²

Force 136 ging vervolgens gedetailleerde plannen opstellen om officieren van *SOE* naar Birma te zenden teneinde leiding te geven aan de daar te vormen guerrilla-groepen. Die groepen hadden op grote schaal wapens

¹ D.w.z. anti de as Tokio-Berlijn; het verbond werd ook wel als 'de Anti-fascistische Organisatie' aangeduid. ² Aangehaald in (*United Kingdom Government, Cabinet Office*) *History of the Second World War, Military Series*, F. S. V. Donnison: *British Military Administration in the Far East, 1943-1946* (1956), p. 348 (verder aan te halen als: Donnison).